

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Halina Kiryło (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z odwołania J. S. - Przedsiębiorstwa Budowlano - Usługowego "S."
Spółki Jawnej w S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanej G. K.

o zasiłek chorobowy i macierzyński,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 grudnia 2010 r.,

zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.

z dnia 9 września 2010 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. postanowieniem z dnia 9 września 2010 r. odrzucił skargę kasacyjną J. S. – PBU „S.” spółki jawnej od wyroku tego Sądu z dnia 28 maja 2010 r.

W uzasadnieniu wskazano, że wyrokiem z dnia 28 maja 2010 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. oddalił apelację płatnika składek J. S. – PBU „S.” spółki jawnej od wyroku Sądu Rejonowego – Sądy Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lutego 2010 r. Wyrok ten został zaskarżony skargą kasacyjną płatnika.

Analizując dopuszczalność wniesionej skargi kasacyjnej w kontekście unormowań art. 398² § 1 k.p.c. Sąd drugiej instancji zauważył, iż w sprawach o prawa majątkowe z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalność ta jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż 10.000 złotych. Wskazana przez stronę stosownie do art. 398⁴ § 3 k.p.c. wartość przedmiotu zaskarżenia podlega ocenie sądu. W wartość tę, będącą pochodną wartości przedmiotu sporu, wyznacza zaś przedmiot zaskarżonej decyzji organu rentowego. W rozpoznawanej sprawie jest nią określona w decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału z dnia 5 lipca 2002 r. wysokość nadpłaconego na rzecz G. K. zasiłku chorobowego i macierzyńskiego w łącznej kwocie 8.976,66 złotych. Skoro kwota ta jest niższa od 10.000 złotych, skarga kasacyjna – jako niedopuszczalna - podlega odrzuceniu z mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie płatnik wniósł o uchylenie przedmiotowego postanowienia. Zdaniem żalącego, wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi 12.780,00 złotych i składa się na nią wysokość wypłaconego zainteresowanej zasiłku chorobowego i macierzyńskiego, określona w decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na 10.626,00 złotych (w tym 8.976,66 złotych tytułem świadczenia, którego zwrotu od wnioskodawcy domagał się organ rentowy i 1.649,34 złotych jako kwota uznana) oraz wysokość wypłaconego przez pracodawcę wynagrodzenia chorobowego w kwocie 2.154,00 złotych. Natomiast wartość przedmiotu zaskarżenia opiewa na 10.976,66 złotych i obejmuje nadpłacone świadczenie z środków ubezpieczenia społecznego (8.976,66 złotych) oraz nadpłacone świadczenie z środków wnioskodawcy (2.000 złotych). W ocenie skarżącego niedopuszczalne było ponowne ustalenie przez Sąd drugiej instancji wartości przedmiotu sporu i zaskarżenia po wniesieniu skargi kasacyjnej. Nastąpiło to z naruszeniem zasad wynikających z art. 25 i art. 26 k.p.c., gdyż w trakcie procesu nie doszło do sprawdzenia wartości przedmiotu sporu w trybie tychże przepisów, a w apelacji i skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczono na kwotę 10.976, złotych i jest to wartość niezmieniona w toku całego postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizę prawidłowości zaskarżonego postanowienia rozpocząć wypada od przytoczenia treści art. 398¹ § 1 k.p.c., z którego wynika, że skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku kończącego postępowanie w sprawie. W art. 398² § 1 k.p.c. wymieniono przy tym kategorie spraw, w których nie jest możliwe wniesienie tegoż środka odwoławczego. Ogólną zasadą jest, że w sprawach o prawa majątkowe dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, którą dla spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - w wyłączeniu spraw o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego - określono na kwotę nie niższą od 10.000 złotych. Przepis art. 476 § 2 i 3 k.p.c. wyjaśnia ustawowe pojęcie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, stanowiąc w § 2 pkt 1, iż należą do nich między innymi sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących ubezpieczeń społecznych. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSPAPIUS 2000 nr 15, poz. 601), a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2006 r., II UZ 1/06, niepublikowane).

Warto podkreślić, że do określenia wartości przedmiotu zaskarżenia stosuje się przepisy o wartości przedmiotu sporu. Obowiązuje przy tym zasada, iż wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego nie może być wyższa od wartości przedmiotu sporu ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym. Przedmiot zaskarżenia nie jest bowiem samodzielny, lecz stanowi pochodną przedmiotu sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego

2001 r., II UKN 249/00, LEX nr 551037 i z dnia 22 kwietnia 2002 r., II UZ 11/02, OSNP wkł. 2002, nr 17, poz.7).

Według utrwalonego w judykaturze poglądu, sąd drugiej instancji, do którego wniesiono skargę kasacyjną, jest zobowiązany do kontroli jej dopuszczalności, z związku z czym może z urzędu sprawdzić podaną wartość przedmiotu zaskarżenia stosownie do art. 25 § 1 w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c. (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, OSNP 1999, nr 8, poz. 291; z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, LexPolonica nr 394248 i z dnia 29 listopada 2007 r., II UZ 37/07, OSNP 2009, nr 1 – 2, poz. 30).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy przypomnieć, że zaskarżoną decyzją z dnia 5 lipca 2002 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził nadpłatę na rzecz zainteresowanej G. K. przez płatnika PBU „S.” spółki jawnej J. S. zasiłku chorobowego i macierzyńskiego za okresy od 5 listopada 1999 r. do 27 marca 2000 r. i od 2 maja 2000 r. do 16 maja 2000 r. w łącznej kwocie brutto 8.976,66 złotych i zażądał od płatnika zwrotu tejże sumy. Decyzja nie dotyczyła natomiast zwrotu wypłaconego przez pracodawcę na rzecz pracownika, na podstawie art. 92 Kodeksu pracy, wynagrodzenia za pierwsze 35 dni niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, przypadające od 1 października do 4 listopada 1999r. Jest to zrozumiałe, jeśli zważyć, że wynagrodzenie to, realizowane z własnych środków pracodawcy, jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego jedynie stosuje się – z mocy odesłania zawartego w tymże artykule – przepisy dotyczące zasad ustalania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego oraz okoliczności powodujących wyłączenie prawa do niego, a okres pobierania tego wynagrodzenia nie jest okresem tożsamym z okresem pobierania zasiłku chorobowego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 1996 r., II UZP 7/96, OSNP 1997 nr 6, poz. 100). Nie będąc zatem przedmiotem decyzji organu rentowego, kwestia nienależnie wypłaconego przez pracodawcę wynagrodzenia chorobowego nie mogła być przedmiotem sporu w sprawie zainicjowanej odwołaniem od decyzji tego organu, dotyczącej obowiązku zwrotu przez płatnika składek nienależnie wypłaconego pracownikowi zasiłku chorobowego, ani przedmiotem zaskarżania apelacyjnego i kasacyjnego od zapadłych w procesie wyroków sądowych. Rację ma zatem Sąd drugiej instancji

ustalając wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną na kwotę niższą od 10.000 złotych, co w świetle art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. skutkuje odrzuceniem skargi jako niedopuszczalnej.

Mając powyższe na uwadze, z mocy art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji postanowienia.